

פרק מה

אמירת שיעור התהלים היומי

אמירת התהלים כהמשך לתפלה

א. מנהג חסידי חב"ד, וכן המנהג בבית מדרשו של רבינו, שמיד לאחר תפלת שחרית בציבור אומרים את שיעור התהלים היומי¹ כפי שנחלק לימי החודש². והמנהג הוא, שבעת אמירת התהלים, הש"ץ נשאר ליד עמוד התפלה (כמו בתפלה עצמה), וכן נהג רבינו בעוברו לפני התיבה³.

1. והיא תקנה קדומה, שכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ חידשה בהתעוררות רבה - ראה בקובץ מכתבים שבסוף ספר תהלים מהדורת "אהל יוסף יצחק", ובספר המנהגים ע' 19-20. וראה בארוכה - קובץ אור ישראל (מאנסי) גל' טו ע' קנב ואילך.

2. חלוקת ספר התהלים לימי החודש מקורה בשל"ה (רנז, ב) בשם ספר צדה לדרך (להר' מנחם ב"ר זרח, תלמיד ר"י בן הרא"ש), והיא שם במאמר ד כלל ה בסופו (בדפוס סביוניטה שכ"ז. אבל בדפוס ווארשא תר"מ נשמטה).

אך החלוקה שם שונה בכמה פרטים מהחלוקה הנהוגה כיום. (ראה התוועדויות תשמ"ה ח"ד ע' 2208 הערה 160. קובץ בית אהרן וישראל גל' פד ע' קכט).

3. בתחילה הי' נהוג שבעת אמירת התהלים אין הש"ץ עומד ליד עמוד התפלה, כנראה כדי להדגיש את ההבדל בין אמירה זו לבין התפלה עצמה. אמנם בהמשך השתנה המנהג, וכמ"ש רבינו (שלחן מנחם ח"א ע' ערב):

"בתחילה, כשהנהיג כ"ק מו"ח אדמו"ר את אמירת התהלים, הוסיף שהש"ץ לא יעמוד לפני עמוד התפלה, אלא על יד הבימה; אמנם מנהג זה נתבטל מפני

בטלית ובתפילין דרש"י

ב. בשעת אמירת התהלים נשאר רבינו מעוטף בטלית (וגם ראשו הי' מכסה בטלית, כמו בתפלה) - ובימות החול עטור גם בתפילין דרש"י⁴.

השיעור היומי - ללא הוספות

ג. כשהי' רבינו אומר את שיעור התהלים בציבור, בין אם הי' ש"ץ ובין אם לאו - לא חיבר לאמירה זו את המזמור המתאים לפי מספר שנותיו (כדלהלן בפרק הבא בפרטיות).

טירחא דציבורא כו', וגם, שיהיו כאלו שכאשר יראו את הש"ץ יורד מהעמוד, זה יחליש אצלם את אמירת התהלים".

וראה בארוכה בענין זה - הערות וביאורים (אהלי תורה) גל' תקפז ע' 60 ואילך. וש"נ. וראה עוד להלן פרק מו הערה 12.

4. ולהעיר, שב"היום יום" יט מנ"א, הביא רבינו שהמניחים ד' זוגות תפילין אומרים התהלים היומי בתפילין דשימושא רבא, וז"ל:

"המתפללים בארבעה זוגות תפילין כך נוהגים: (א) מניחים תש"י ותש"ר דרש"י קודם אמירת פרק איזהו, ומתפללים בהם עד אחרי אך צדיקים גו'. (ב) מסירים תש"ר דרש"י, ומניחים - בלא ברכה - תש"ר דשימושא רבא וקוראים שמע גו' עד אמת ואומרים מזמורי תהלים כפי שנחלק לימי החודש".

אמנם ראינו את רבינו אומר התהלים כשהוא עטור בתפילין דרש"י. והטעם בפשטות הוא, משום שאם הי' מתעכב בחליצת התש"ר דרש"י והנחת התש"ר דשימושא רבא, הי' בזה טירחא דציבורא. וגם יתכן שלא רצה להניחן בפרהסיא [ויתכן שבזמנים שבהם התפלל שחרית ביחידות (שכן הי' ברוב השנים - ראה לעיל פרק יז בתחילתו), אכן אמר התהלים בתפילין דשימושא רבא].

ד. רבינו לא אמר את הפסוקים "לכו נרננה גו'" לפני אמירת שיעור התהלים היומי, וגם לא את הפסוקים "מי יתן גו'" בסופם.⁵

מזמור "למנצח יענך"

ה. ביום שאין אומרים בו תחנון המנהג הוא שאומרים לפני השיעור היומי את מזמור "למנצח יענך" (כהשלמה לזה שלא אמרוהו בתפלה).⁶ וכן נהג רבינו כשהי' שליח ציבור.

אמנם כשלא הי' שליח ציבור, לרוב הי' פותח את התהלים מיד בשיעור היומי, ולא ראו שמקדים אמירת מזמור זה.⁷

הוספת מזמורים בימי הרחמים והסליחות

ו. בימי חודש אלול ועשרת ימי תשובה - בהמשך לשיעור התהלים היומי הוסיף רבינו ואמר את שלושת מזמורי התהלים שמוסיפים בכל אחד מהימים הללו.⁸ וכשעבר לפני התיבה כש"ץ, הי' מסיים כל מזמור בקול.⁹

5. ראה "התקשרות" גל' סט ע' 12. וראה שלחן מנחם ח"א ע' עדר.

6. תקנת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, הובאה בספר המנהגים ע' 17: "בימים שאין אומרים בהם תחנון ובמילא אין אומרים למנצח גו' יענך, אומרים אחר התפלה לפני אמירת תהלים את המזמור למנצח יענך, אבל לא בתור סדר התפלה כי אם בסדר תחנונים".

7. יתכן שאמר מזמור זה בעל פה לפני שהתחיל השיעור היומי. והיו פעמים שאמר את המזמור (מתוך הסידור) לפני עלינו לשבח. כאשר המתין שהש"ץ יסיים.

8. כידוע בשם הבעש"ט - ראה ספר המנהגים ע' 54.

9. הלשון בספר המנהגים (שם) הוא: "מיום שני דר"ח אלול עד יום הכפורים אומרים בכל יום ויום במשך היום שלושה קאפיטלאך תהלים על הסדר".

אמירה עם הציבור

ז. ברוב השנים ראו את רבינו באמירת שיעור התהלים היומי רק כשהי' שליח ציבור¹⁰, כי בימות החול לא התפלל שחרית עם הציבור ובמילא גם לא אמר התהלים עמהם, וגם כשהי' מתפלל עם הציבור בשבתות ומועדים - הרי כשאמרו אז הציבור את שיעור התהלים היומי, לא אמרם רבינו עמהם¹¹. [אלא הי' אומר באותה שעה את המזמורים המתאימים למספר השנים (כדלהלן בפרק הבא)].

אמנם בשנים האחרונות (החל משנת תשמ"ח¹²) נהג רבינו להתפלל שחרית עם הציבור בכל יום ויום (גם בימות החול), ובשנים אלו אמר בקביעות התהלים היומי ביחד עם הציבור הן בימות החול והן בשבתות ומועדים.

ומהלשון שהאמירה היא "במשך היום" - ולא כשיעור תהלים היומי שנתקן לאומרו בבוקר לאחר התפלה (ראה בהנסמן לעיל הערה 1) - משמע שאין קפידא לומר את שלושת המזמורים דוקא בסמיכות לתפלה.

אמנם רבינו נהג לאומרם מיד לאחר השיעור היומי, וכן נהגו בבית מדרשו בקביעות, וכן נקבע במחזור השלם לראש השנה.

[וביומן מיום ב' דר"ה תשי"ב (גראסס) צויין, שרבינו ביקש שיאמרו אז בציבור את שלושת המזמורים הנוספים בהמשך לשיעור התהלים היומי הקבוע. ומשמע שרבינו הוא שחידש להסמיכם לתהלים היומי].

10. בימי יארצייט או בי"א חודש (כדלעיל פרק יז ס"א).

11. יש הטוענים שהבחינו (לפעמים) שגם כאשר הי' רבינו נוכח בעת תפלת הציבור בשבת קודש - לא התפלל עמהם (אלא התפלל לאחר מכן בחדרו - ראה להלן בהנהגות שבת קודש), ואם כנים הדברים יובן מדוע לא אמר אז את השיעור היומי, שזמן אמירתו הוא לאחר התפלה דוקא.

12. לאחר הסתלקות זוגתו הרבנית.

קדיש אחרי תהלים

ח. כשהי' רבינו "חיוב" במשך י"א חודש, הי' אומר לאחר התהלים קדיש יתום, וכן בימי יארצייט. וגם באותם ימים שבהם לא עבר לפני התיבה אלא רק אמר הקדישים¹³, הי' תמיד אומר את הקדיש יתום שלאחר אמירת תהלים.

בימי ה"שבעה"

ט. בימי ה"שבעה" על זוגתו הרבנית - לא אמר רבינו בעצמו את התהלים בעת אמירת הציבור¹⁴, אלא אחד מהציבור סיים את המזמורים בקול, ורבינו אמר לאחר מכן קדיש יתום.

י. באותם ימי ה"שבעה"¹⁵, הפרידו את מזמור מ"ט - שאומרים בבית האבל - מאמירת התהלים היומי, והיינו, שבתחילה אמרו התהלים היומי ורבינו אמר קדיש יתום, לאחר מכן למדו משניות בקול ורבינו אמר קדיש דרבנן, ורק לאחר מכן אמרו מזמור מ"ט ואמר רבינו שוב קדיש יתום¹⁶.

13. ראה לעיל פרק יז הערה 6. להלן פרק נב הערה 19.

14. ראה שלחן מנחם ח"ה ע' רעג-עדר. וש"נ.

ושם מובא מענה רבינו בענין זה, "שדוד נקרא נעים זמירות ישראל על שם ספר התהלים" - ולכן אינו מתאים לאבל לומר מזמורי התהלים (בפרהסיא).

15. בשנת תשמ"ח. וכן הורה רבינו גם בימי ה"שבעה" אחר חותנתו הרבנית נחמה דינה בשנת תשל"א (קובץ מגדל אור - קאליפורניא, תמוז תשס"ז - ע' 79).

16. אמנם כשהי' רבינו בימי ה"שבעה" על אחיו (בשנת תשי"ב), וכן על אמו הרבנית (בשנת תשכ"ה), הסמיכו את מזמור מ"ט לאמירת התהלים היומי, ואמר קדיש אחד לשניהם. ראה ספר "נתיבים בשדה השליחות" ח"ב ע' 269 ואילך, וש"נ.

אמירת בנחת

יא. אמירת תהלים של רבינו היתה לאט לפי ערך¹⁷.

משמוש בתפילין

יב. באמירת שיעור התהלים היומי, כשהגיע רבינו לפסוק "פותח את ידך" (במזמור קמ"ה, הנאמר ביום כ"ט לחודש חסר¹⁸) הי' ממשמש בתפילין¹⁹ ומעביר את אצבעותיו על העיניים ומנשקן²⁰.

דיוק בניקוד

יג. כשהי' רבינו מסיים את מזמור פ"ז, כפל ואמר: "ושרים כחוללים קָל (בקמץ, ואח"כ שוב) כל (בחולם) מעיני בך"²¹.

17. ראה גם להלן בהנהגות שבת מברכים, שמשך הזמן (הממוצע) שבו אמר רבינו את כל התהלים מתחילתו ועד סופו, הי' כשעה ושלושת רבעי השעה.

18. בחודש מלא אומרים את מזמור קמ"ה ביום למ"ד שהוא ר"ח, ואז הרי חולצים התפילין לפני מוסף ואומרים התהלים ללא תפילין; אמנם בחודש חסר (שאין בו יום למ"ד) אומרים מזמור זה ביום כ"ט ואז הוא נאמר בתפילין.

19. כשם שנהג בעת אמירת פסוק זה בתפלה - ראה לעיל פרק כד ס"ד.

20. וראה בפרטיות לעיל פרק ח.

21. בלוח "היום יום" יז אדר שני (ומשם לספר המנהגים ע' 22 בהערה) כתב רבינו כהוראה לרבים: "באמירת תהלים (פז, ז) אומרים כל מעיני הכ"ף בקמץ, בסדר ברכת המזון - הכ"ף בחולם".

ומקורו בדברי כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ("הגהות לסידור רבינו הזקן" ע' לד): "יש דיוק, כי בתהלים אומרים קָל מעיני בך - הכף של כל בקמץ, ובסידור אומרים לָל מעיני בך - הכף של כל בחולם".

אך רבינו עצמו חשש לשני האופנים ואמר את שניהם גם יחד, וכמנהגו

הגבהת הקול - בהיותו שליח ציבור

יד. כשהי' רבינו שליח ציבור, הי' מגביה קולו בסיום²² כל מזמור, ובדרך כלל אמר בקול - לכל הפחות - את הפסוק האחרון כולו (כעין מנהגו בתפלה²³). אך היו פעמים ש"הבליע" פסוקים שיש בהם תוכן שלילי²⁴ של פורענות וכיו"ב²⁵.

בקודש בעוד ענינים כגון דא - ראה בארוכה לעיל פרק כד ס"ח. וש"נ. ולכאורה, זה שהקדים (בעת אמירת תהלים) הניקוד בקמץ, הוא משום שכן היתה הכרעת כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, כנ"ל (ויש לברר כיצד נהג בסדר ברכת המזון).

22. להעיר, שרבינו הי' ש"ץ בקביעות ביום יו"ד שבט, יום ההילולא של חותנו כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, שאז אומרים מזמור נה שבו הפסוק "פדה בשלום נפשי", וכמה פעמים הגביה רבינו קולו בפסוק זה אף שאינו בסיום המזמור. ופעם (בשבת יו"ד שבט תש"ל) סיים מזמור זה בניגון הידוע: "ואני אבטח בך"...

23. ראה לעיל פרק כ ס"י.

24. להעיר ממה שכתב הרמ"א (סי' קלח ס"א), לענין קריאת התורה: "ויכוין שיתחיל תמיד לקרוא בדבר טוב ויסיים בדבר טוב". וכתב על זה המקור חיים (לבעל חות יאיר) שם: "ונ"ל דכל חוזר לימודו תנ"ך ומשניות ובכחאי גונא יזהר בזה . . וצ"ע בקצת מזמורי תילים" (היינו, שצ"ע מה יעשה באותם מזמורים שמסתיימים שלא בכי טוב).

[וראה בסידור צלותא דאברהם (ח"א ע' שצו), שהטעם שב"שיר של יום" ליום רביעי אומרים את מזמור צד בתהלים, אך מוסיפים בסופו את הפסוקים "לכו נרננה וגו'" מתחילת מזמור צה - הוא כדי לסיים הענין בדברי שבח ולא בפורענות, עיי"ש עוד].

25. וכידוע דרכו של רבינו שהשתדל מאד בכגון דא.

בין הפסוקים שהבחינו בהם בענין זה (היו פעמים שלא הגביה בפסוקים אלו

טו. במזמור קי"ט - נהג רבינו להגביה קולו בכל פעם שהתחיל "אות" חדשה (כלומר, חטיבה של שמונה פסוקים המתחילים באותה האות²⁶).

הספר שמתוכו אמר התהלים

טז. ברוב השנים, לא הי' רבינו מביא תהלים עמו²⁷, אלא היו מניחים על שולחנו תהלים קטן ללא מפרשים²⁸, מהדורת "אהל יוסף

קולו כלל, והיו פעמים שהגביה קולו רק במלים האחרונות, והיו גם פעמים שאמר את כל הפסוק בקול כרגיל):

בסיום מזמור נה: "ואתה אלקים תורידם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בכ".

בסיום מזמור צד: "וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם יצמיתם ה' אלקינו".

בסיום מזמור קא: "לבקרים אצמית כל רשעי ארץ להכרית מעיר ה' כל פועלי און".

בסיום מזמור קד: "יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללו".

26. וגם בזה הבחינו לפעמים (על דרך הנ"ל לענין סיומי המזמורים) ש"הבליע" כאשר הי' בפסוק תוכן שלילי - וכגון בפסוק הפותח את האות ש': "שרים רדפוני חנם גו" (תשורה אלפנביין, תשפ"ב, ע' 83).

27. ולהעיר מהנהגה יוצאת-דופן שאירעה פעם אחת (בכ"ג כסלו תש"מ - אז נקבעה "תענית שעות" לנוכח המצב, ורבינו אמר תהלים עם הציבור כדלהלן פרק מז ס"ה), שהביא רבינו עמו תהלים עם פירוש יוסף תהלות להחיד"א, ואמר מתוכו כמה מזמורים.

28. ולהעיר, שב"היום יום" יט מנחם אב, הביא רבינו את הסדר להמניחים ד' זוגות תפילין, ושם כתב לגבי תפילין דשימושא רבא: "קוראים שמע גו' עד

יצחק" ²⁹ [ולא הי' זה ספר קבוע, אלא אדרבה - בכל פעם הניחו ספר חדש ³⁰].

ורק בזמנים שבהם אומרים את כל ספר התהלים ³¹ - הי' רבינו מביא עמו תהלים משלו, מהדורת "אהל יוסף יצחק השלם" (בספר

אמת, ואומרים מזמורי תהלים כפי שנחלק לימי החודש והמהדרים היו לומדים אותם עם פירש"י ומצודות".

אמנם למעשה לא ראינו אצל רבינו ש"למד" התהלים עם מפרשים, וגם אצל זקני החסידים לא ראינו שינהגו כן, אלא ב"אמירה" פשוטה (ולמעשה משלחן מנחם ח"ג ע' שנא).

29. רבינו הקפיד לומר תהלים דוקא מתוך מהדורה זו, וגם לא הניח להדפיס מהדורה חדשה של הספר בסידור אותיות חדש, מכיון שמהדורה זו היא צילום ממהדורת התהלים שאותה העדיף כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, ורבינו רצה שיישאר כצורתו בלי שינוי. וראה "מקדש מלך - אוצרות רבי" (לאופר) ח"ב ע' 444.

אמנם בראשית שנות נשיאותו (לפני שנדפס "תהלים אהל יוסף יצחק"), השתמש בספר תהלים אחר עם מפרשים, שלפי השמועה הי' שייך לפני כן לחותנו כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, והוא נתנו לרבינו (ראה בספר "ימי בראשית" ע' 255).

30. הסדר הרגיל הי' שעושים הגרלה בין תלמידי הישיבה, מי יזכה בזכות הנחת הספר לרבינו. הזוכה הי' קונה ספר תהלים מיוחד למטרה זו ומניחו על מקומו של רבינו, ולאחר שרבינו אמר כמה מזמורים מתוכו (והי' משאירו על השולחן), הי' בעל הספר לוקחו לעצמו למשמרת וברכה.

וכעין זה הי' גם לענין החומש שהניחו לפני רבינו - כדלהלן הערה 35.

31. היינו, בשבת מברכים בבוקר לפני התפלה, ליל יום כיפור וליל הושענא רבא (וכן בתפלות הימים הנוראים - ר"ה ויוהכ"פ - שבהם הִרבה רבינו באמירת תהלים).

זה נדפסו התהלים עם כמה מפרשים (צילום מ"מקראות גדולות")³² ועם רשימות³³ כ"ק אדמו"ר הצמח צדק³⁴;³⁵

אמנם בשנים האחרונות, כאשר ביקשו להקל על רבינו את הקריאה, הכינו עבורו ספר תהלים מהדורת "אהל יוסף יצחק" (ללא מפרשים) בצילום מוגדל מאוד, ועמו הי' נכנס בקביעות והשתמש בו בכל עת אמירת תהלים.

32. בנוסף לקובץ מכתבי כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ בסוף הספר - שעל שם זה נקרא בשם "אהל יוסף יצחק".

33. נקראו בשם "יהל אור" (ורבינו הזכירם בדרך כלל בשם "רשימות הצמח צדק על תהלים").

34. יצויין שנראה הי' שרבינו לא מעיין במפרשים וברשימות תוך כדי האמירה.

35. הבדל דומה הי' גם לענין חומש:

בשבת שקוראים את הפרשה כולה - הי' רבינו מביא עמו חומש משלו, מהדורת "תורה תמימה".

ואילו בימי שני וחמישי וכיו"ב שהקריאה קצרה - לא הי' רבינו מביא עמו ספר משלו, אלא היו מניחים על שולחנו חומש (ולא היתה קפידא על חומש בהוצאה מסויימת, אלא שהיו עושים גורל והזוכה הי' מביא חומש ומניח על מקומו של רבינו - וכדלעיל הערה 30).

פרק מו

אמירת מזמור תהלים המתאים לפי מספר השנים

א. מנהג עתיק יומין¹ שכל אחד אומר בכל יום את מזמור התהלים המתאים לפי מספר שנותיו של האומר (וכגון: מי שמלאו לו שבעים שנה ונכנס לשנתו הע"א, אומר מזמור ע"א בתהלים), ורבינו נהג במנהג זה בפרהסיא, כדלהלן.

המזמור לפי מספר שנותיו של אדמו"ר מוהריי"צ

ב. רבינו נהג לומר בכל יום את המזמור המתאים לפי מספר שנותיו של חותנו כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ², והמשיך בזה גם לאחר

1. מקובל בידינו מאדה"ז שקיבלו מרבו המגיד בשם הבעש"ט - ראה מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים ע' שמא (ד"ה דוד מלך ישראל ובהערות שם). אגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"י ע' נג. ספר המנהגים ע' 17. שלחן מנחם ח"א ע' עדר. וראה גם להלן הערה 6.

2. ראה ספר המנהגים ע' 17: "כמה מהחסידים נוהגין לומר גם הקאפיטל תהלים של שנות האדמו"ר".

[ובספר השיחות תרפ"ט ע' 65 מובאים דברי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ שאמר לחסידים בעת התוועדות: "אייער קאפיטל תהלים איז מיר נוגע אין נפש" =מזמור התהלים שלכם נוגע לי בנפש]. ונראה שהכוונה היא להקאפיטל שאמרו בהתאם למספר שנות האדמו"ר. וראה גם באגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"ד ע' תכט ובהערת רבינו שם].

וכן המנהג בדורנו שחסידים אומרים את המזמור המתאים למספר שנותיו של רבינו.

הסתלקותו, באופן שמספר השנים הולך ומתווסף בכל שנה³. ובשנים המוקדמות, בכל פעם שראו את רבינו אומר את המזמור שלפי מספר שנותיו, הי' מקדים ואומר את המזמור של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, ואחר כך אומר את המזמור שלו. אמנם במשך השנים חל שינוי⁴, ולא ראו עוד שאומר את המזמור של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ⁵.

3. ראה ספר המאמרים פר"ת ע' שנו. ובלקוטי שיחות ח"ב ע' 496 תלה את ענין ההוספה בשנים לאחר ההסתלקות במחלוקת הרמב"ם והראב"ד (על פי צפע"נ על הרמב"ם הל' תשובה פ"ח ה"ד).

ובסה"מ מלוקט תמוז ע' צח הערה 41 הוסיף: "ויש לומר, דבנוגע לצדיקים שהם חיים גם לאחר ההסתלקות - כולי עלמא מודי [=ששנותיהם מתווספות והולכות]".

ובהזדמנות אחרת (תורת מנחם ח"א ע' 149) אמר רבינו, שבדברי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ עצמו (בי"ג תמוז תש"ט - ספר השיחות תש"ט ע' 335) נרמז שיש להמשיך לומר את מזמור התהלים שלו גם לאחר הסתלקותו. עיי"ש, וש"נ.

4. לא נתברר מתי בדיוק חל השינוי, אבל ככל הנראה הי' זה לערך בשנת תשכ"ו-תשכ"ז.

[ולהעיר שגם לאחר שינוי זה היו פעמים, אמנם נדירות, שבהם ראו את רבינו אומר בחדא מחתא גם את המזמור של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ וגם את המזמור של זוגתו הרבנית, כבסעיף הבא].

5. אמנם קרוב לוודאי שרבינו המשיך באמירת מזמור זה לעצמו (ואולי הי' מסמיכו לאמירת השיעור החודשי - שגם בזה ברוב השנים לא ראוהו בעת האמירה, כנ"ל פרק מה ס"ז).

ובתקופת י"ב תמוז - יום ההולדת של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ - הי' נוהג להזכיר ולבאר ענינים הקשורים למזמור החדש שמתחילה אמירתו ביום זה, ונהג כן גם בשנים הכי אחרונות.